

Notatsak

Dokumentnr.: 15/01141-1

Saksbehandler: Lasse Jalling

Dato: 20.08.2015

Sak nr.	Behandles av:	Møtedato
	Fylkesordfører-/rådslederkollegiets arbeidsutvalg	23.09.2015

FORSLAG TIL PROSJEKT REGIONREFORM

Forslag til vedtak

Notatsak drøftes.

Saksframstilling

Bakgrunn:

I forbindelse med behandlingen av *Oppgavemeldingen* ba Stortinget regjeringen lage en melding om det fremtidige regionale folkevalgte nivå. Regjeringen har varslet at meldingen vil legges frem våren 2016. Regjeringen har videre varslet at den vil fremme en lovproposisjon våren 2017 om endringer i kommune- og fylkesinndelinger.

Både regjering og stortingsflertallet tar utgangspunkt i at oppgaver og ansvar som legges til regionnivået i hovedsak er relatert til rollen som regional aktør for samfunnsutvikling. Stortingets flertall sa samtidig at nye oppgaver til regionalt nivå forutsetter at prosessen fører til færre fylkeskommuner/regioner av en viss størrelse.

Erfaringene fra *Oppgavemeldingen* viser at det med godt interessepolitisk arbeid (herunder strategisk bruk av FoU-prosjekter) kan få gjennomslag om det fremtidige regionale nivå. Blant annet henter både flertall og mindretall formuleringer om mulige oppgaver for fremtidige regioner direkte fra vedtak i henholdsvis Hovedstyret og Fylkesordfører-/rådslederkollegiet, og en FoU-rapport som KS har fått laget (Deloitte, mars 2015). Potensialet for å påvirke Stortingets behandling av både *Regionmeldingen* og Lovproposisjonen i 2017 er betydelig. Det vil samtidig kreve en koordinert og fokusert innsats.

Statsråd Sanner har oppfordret alle fylkeskommuner til å innlede en drøfting med nabofylker om mulige endringer på det regionale nivå. Substansielle vedtak om dette bør gjøres i det enkelte fylkesting innen utgangen av oktober 2016. Det vil være krevende, både pga stramme tidsrammer og fordi spørsmål om ny inndeling av det folkevalgte nivå er komplekst (på samme måte som for kommunene).

Tanken om endringer i inndelingen av fylkeskommuner er ikke ny. Trøndelagsfylkene har allerede kommet langt i en prosess om reell sammenslåing. Andre fylker har innledet drøftinger – mens noen fylker har gjort vedtak om at de ikke ønsker endringer i dagens struktur. Både Stortingets vedtak og Sanners oppfordring gjør at alle fylkeskommuner bør forholde seg aktivt til oppfordringen om å (på ny) drøfte eventuelle endringer. Å få til en koordinert prosess vil være krevende. Fylkesrådmanns-

kollegiet har bedt KS om å lage et forslag til hvordan slike drøftingsprosesser kan utformes. Professor Jørgen Amdam (Volda/Møreforskning) er i gang med å utforme et slikt forslag, på oppdrag av KS. KS har også laget et grunnlagsnotat som fylkesrådmannskollegiets arbeidsutvalg (FRAU) har sendt ut til hele kollegiet, og som kan være et utgangspunkt for en saksfremstilling i den enkelte fylkeskommune om prosessen videre fremover. KS arbeider også med å få satt i gang en FoU som skal vurdere forutsetninger for et større og sterkere regionalt folkestyre. Resultatene skal blant annet brukes inn mot KMDs arbeid med *Regionalmeldingen*.

Selv om antallet fylkeskommuner gjør en drøftingsprosess mer oversiktlig enn for kommunene, så er det likevel mange momenter å holde oversikt over. Det må også ses inn mot det pågående arbeidet i KMD med *Regionalmeldingen*. Det er naturlig at KS tilbyr støtte til de prosesser som skal gå i gang, i den grad fylkeskommunene selv ønsker det. KS kan også bidra til at fylkeskommunene opptrer koordinert inn mot regjering og Storting. KS har i tillegg ansvar for en god informasjonsflyt, herunder å holde fylkesordfører-/rådslederkollegiet og fylkesrådmannskollegiet tett og løpende orientert om det arbeid som pågår i departementet.

For å sikre en tett oppfølging av prosessen mot nye folkevalgte regioner, vurderer KS administrasjon å etablere «prosjekt regionreform». Formålet er å spisse KS arbeid inn mot regjering og Storting, i en tett og løpende dialog med fylkeskommunene. Det vurderes som fornuftig å allokere ekstra ressurser inn i et slikt prosjekt, slik at det – i tillegg til fagavdelingenes etablerte arbeid for og vis-a-vis fylkeskommunene – avsettes ressurser til å fasilitere selve prosessen og den løpende kontakten mot departementet. Det bør vurderes å hente inn en prosjektleder fra fylkeskommunene.

Som et utgangspunkt for drøfting med fylkeskommunene er det laget et forslag til prosjektorganisering, se nedenfor.

Spørsmål til drøfting:

1. Ønsker fylkeskommunene at KS tar en sentral koordinator/tilretteleggerrolle?
2. Skal fylkeskommunene utfordre staten til å gi økonomisk prosessbidrag?

Prosjekt regionreform (forslag)

Mandat:

Fylkeskommunene skal selv ha en lederrolle for prosesser som skal lede fram til valg de selv skal gjøre. Gjennom «prosjekt regionreform» vil KS jobbe for å understøtte dette, i tråd med fylkeskommunenes behov og ønsker. Prosjektets bidrag kan for eksempel være å legge til rette for diskusjoner med informasjon, prosessveiledning og ekspertkompetanse, avklare spørsmål som fylkeskommunene ber om og oppsummere prosessene på fylkeskommunenes premisser.

Prosjektet skal videre, i tett samarbeid med fylkeskommunene, frembringe relevant dokumentasjon til støtte for en oppgaveoverføring til de fremtidige folkevalgte regionene, gjennom aktiv bruk av KS FoU-ordning og/eller annen konsulentbistand.

Prosjektet skal bidra til å koordinere fylkeskommunenes felles innsats og kontakt med regjering og Storting frem mot vedtak våren/førsommeren 2017 (Lovproposisjon om endringer i kommune- og fylkesinndeling).

Prosjektorganisering:

Prosjektet plasseres organisatorisk i stab i interessepolitisk område. Prosjektleder rapporterer direkte til områdedirektør Helge Eide.

Under forutsetning av finansiering ledes prosjektet av en prosjektleder i 100% stilling. Det allokeres 60% fra SPM (Tommy Hernes) samt 20% fra interessepolitisk stab (Ulrika von Sydow) til prosjektet under prosjektperioden.

Fagavdelingene og KS i regionene forventes å bidra inn i prosjektet etter behov.

Styringsgruppe:

ALG fungerer som styringsgruppe for prosjektet.

Referansegruppe:

FRAU bes om å utpeke en referansegruppe, for eksempel to fylkesrådmenn og to regionalsjefer.

Tidsramme:

Prosjektet opprettes så snart finansiering er avklart, og løper frem til og med fylkesordfører-/rådslederkollegiets sommermøte i 2017.

Ressursbehov:

Prosjektleder i 100 % stilling (inntil 1 000 000 per kalenderår inkl sosiale avgifter), til sammen 1 750 000.

Driftsmidler (reise, møtevirksomhet, eventuell innleie av prosess- og/eller konsulentbistand etc) 500 000 per kalenderår, til sammen 875 000.

Samlet kostnad 2 625 000, fordelt på (inntil) 400 000 i 2015, 1 500 000 i 2016 og 750 000 i 2017.

I tillegg forutsettes faglig bistand fra alle fagavdelinger og KS i regionene.

Finansiering:

KMD har gitt administrative signaler om at det kan være aktuelt å finansiere prosessbistand fra KS til fylkeskommunene, etter modell fra kommunereformen.

Dersom KMD ikke skyter inn (tilstrekkelig med) midler kan fylkeskommunene forespørres om prosjektfinansiering. Gitt en samlet ramme på 2 625 000 fordelt på samtlige fylkeskommuner utenom Oslo gir det inntil 146 000 per fylkeskommune for hele prosjektperioden.

Dersom eventuell finansiering fra KMD og/eller fylkeskommunene ikke dekker hele beløpet, må det vurderes om KS skal bruke av eget budsjett for å dekke det overskytende.

